

NOYMA

ΣΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΕΠΙΧΟΛΟΓΙΚΗ

ΧΡΟΝΟΣ Β'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 23 του Μάη 1904

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οίκονομου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 97

Ο ΚΑΛΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Κατά διασκοπεύοντας τη Χώρα, Στρατός δένει σίχες, μάλιστα στόλο. Άποψη ό δρυτρός την προσέρπισε καὶ κάθε ώρα και στιγμή, σάν την έβλεψε έτσι άδυνατη και ξεβιδωμένη, κοτύζει νὰ τὴν ταπεινώσῃ, νὰ τὴν έξευτελίσῃ. Άποψη, τὰ ίδια τὰ παιδιά της τὴν πολεμοῦσαν λυσσασμένα μὲ τὸ ἄρπαξει νὰ φάς και κλέψει νάγκης και μὲ κάθε εἰδους ἀτιμία. Φοβερώτεροι οι μέσα δρυτροί, καρά εἰ ἀποκέω, ξυκαβαν μὲ τὰ ίδια τὰ χέρια τους τὸ λάκκο της κι ἀγωνίζουνταν μιὰ ὥρ' ἀρχίτερα νὰ τὴν θάψουν και νὰ ήσυχάσουν.

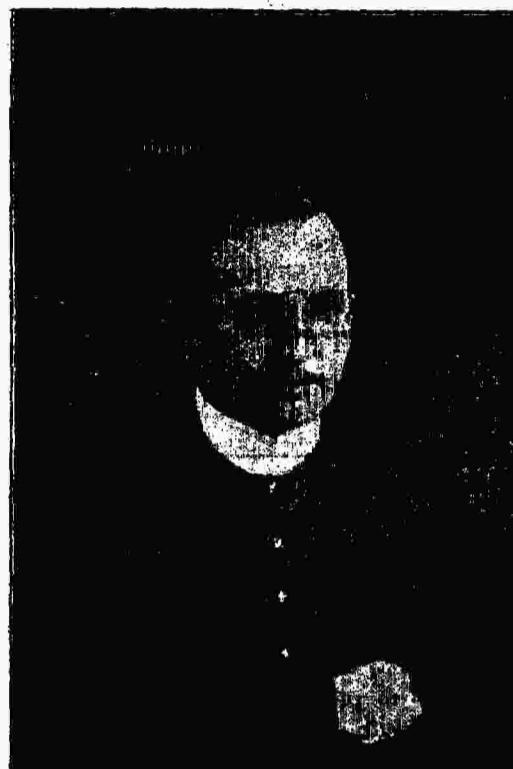
Άποψη πουθενά καμιαία τωτηρία, καμιαία εχτίδα φωτεινή μέσα στὴν ἀπέραντη σκοτεινιά. Μαύρα δλα. Κ' εἰ ἀνθρωποι μαύροι, κ' εἰ ψυχές και τὰ καμώματά τους. Καὶ τὸ τέλος τῆς καταδίκασμένης Χώρας ζύγωνε.

Τότες δ Θεός, ποὺ τὴν λυπήθηκε, ἔδωσε φωτιση στὸ Βασιλιά της. Κι' δ Βασιλιάς της ἀποφάσισε νὰ τὴν σώσῃ. Καὶ κάλεσε τὸ λαό του ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ Παλάτι και τούπε:

— Παιδιά, χανούμαστε. Οι κίντυνος μᾶς ζήσωσε ἀπὸ παντού κ' η χώρα μας μαραίνεται και σθήνει. Καιρὸς νὰ ξυπνήσουμε. Καιρὸς νὰ σκεφτούμε σάν τίμοι ἀνθρωποι και σάν τέτοιοι νὰ δουλέψουμε. Άρκετὰ πήραμε ἀπὸ τὴν Χώρα. Καιρὸς τώρα νὰ τῆς δώσουμε και μεῖς. Καιρὸς νὰ τὴν φτειάσουμε, ἀφοῦ οἱ ίδιοι μὲ τὰ χέρια μας τὴν χαλάσσαμε. Ελάτε παιδιά, νὰ τῆς δώσουμε δι, τι τῆς πήραμε. Νὰ τῆς γυρίσουμε τὰ δανεικά. Πρώτα ἔγω—γιατὶ κ' ἔτσι πρέπει —θὰ δώσω τὸ καλὸ παράδειγμα. Οι μιστὸς ποὺ παίρνων κάθε χρόνο εἶναι μεγάλος. Φτωχειά η Πατρίδα και μεῖς φτωχά πρέπει νὰ ζούμε. Οχι σπάταλα. Τὸν ἀρήνων λοιπὸν τὸ μιστό μου και κρατάω μονάχα δσα μοῦ φτάνουν γιὰ νὰ ζήσω. Μὲ τάλλα, ἀς γίνουν καράβια, ἀς γίνη στρατός, ἀς γίνη η Πατρίδα δυνατὴ και μεγάλη. Τότε και μεῖς μεγάλοι και δυνατοί θὰ γίνουμε. Εμπρός, παιδιά. Τὸ σύνθημά μας : ΨΩΜΙ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΑ. Ας λείπη στὴν ἀνάγκη και τὸ χρομμύδι ἀπ' τὸ προσφάτι μας.

Αὐτὰ εἶπε δ καλὸς Βασιλιάς. Κι' δ λαός ἀμα τὸν ἀκουσε, ἀμα τὸν εἶδε έτσι καλὸς και πονετικός, φιλοτιμόθηκε νὰ γίνη καλύτερος, νὰ περάσῃ τὸν Βασιλιά του στὴν καλοσύνη. Κ' ἔκανε δ, τι ἐπρεπε νὰ κάνῃ. Κ' έδωσε και τὸ πουκάμισό του ἀχόμα γιὰ τὴν Πατρίδα. Καὶ τὰ ταμεῖα γιόμισαν στὴ στιγμή ἀπὸ ποράδες. Κ' ἔγινε στόλος και στρατός Κ'. Εγίνε η Πατρίδα δυνατὴ και μεγάλη. Κ' εἰ δρυτροί τὴν λογάριαζαν πιά, ἀφοῦ εἰ πατριῶτες πάφανε νὰ τὴν πολεμοῦντε.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

HERBERT KRUGER

Ἐτσι ἔγιναν τὰ πράματα. Κ' ἔτσι ὁ στρατὸς κι δ στόλος διοράστηκε Β α σ ι λ ι κ δ, γιατὶ δ Βασιλιάς μὲ τὸν ἰδρωτα του τὸν ἔφτειαζε. Κ' ἔτσι δ καλὸς Βασιλιάς μὲ περηφάνεια δέχτηκε τὸν τίτλο ποὺ τοῦδωσαν οἱ πατριῶτες, γιατὶ τάξιζε, νὰ λέγεται δηλ. Άρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τῆς στεριᾶς και τῆς θάλασσας.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σ' ἀγωνιστὴν τοῦ δρόμου

«Ηταν ἄργες στὸ τρέξιμο, μὲ σὲ τραπέζι, ἀν πάτει. Ο Εύτυχίδης, δλοι λέν δὲν τρέχει μόν' κατάσι.

Σὲ μαυροκαλούσθα

Δένε, Νικόλα, μερικοί, πῶς βάφεις τὰ μαλλιά σου, Ποῦ ἔτού τάχεις κατάμαυρα πάρει μὲ τὸν παρὰ σου.

Ἄγορασμύένην δυοφθιά

Δοντάκια ἀγόρασες, μελλιά, φριστίδι κι' ἀλοιφή. Μὲ μὲ τὸ ίδιο τὸ ξέδοτο ἐπαιρνεῖς και μορφή.

Ο τσιγκούνης

Γιατὶ παράδεις ξέδεψεν δ 'Ερμος στ' δινειρό του, Απ' τὴν περίσσα λύτη, του ςκοψεις τὸ λαμπτό του.

Μετάφραση Ηλ. Π. Β.

ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΡΩΜΙΟΦΙΛΟΙ

O x. KRUGER

Ο x. Ντίτριχ κάθε φορά πών τύχει αφοριτὸ φωνάζει : Είμαι Ρωμιόφιλος κι όχι Φιλελληνας. Θυμωζώ τὸν ἀρχαίον Έλλάδα, μᾶλιστα συγκινεῖ και γι' αὐτὴν ἐνδικεφέρουμε.

Καλοὶ κ' οι Φιλελληνας, δὲν τὸ δρυούμαστε. Μὲ σήμερα—τὶ τὰ θέλετε;—ἀνάγκη ἀπὸ Ρωμιόφιλους έχουμε. Αύτοι σήμερα κυταζούν μὲ τὰ συγγράμματά τους και μὲ τὴν διδασκαλία τους νάποδεῖσουν σὲ κάθε περάστηση στὴν Εύρωπη πώς δὲν είμαστε μονάχα φύλακες τὸν ἀρχαιοτήτων, ἀλλὰ λαΐς ζωντανός κι αὐτοί οι Ρωμιόφιλοι (ένας Krummbacher δηλ. ένος Thumb ένας Dieterich και τόσοι άλλοι) λησμονοῦν τὸ παρελθόν, γιὰ νὰ μαλετήσουν τὸ παρόν και γιὰ νὰ βγάλουν ἀπ' εὐτὸν ἀγαθὰ συμπεράσματα γιὰ τὸ μέλλον μας.

Τὰ γράμματα τοῦ x. Krüger ποὺ θὰ διαβάσετε άκμέσως, θὰ δεῖξουν πόσο τὰ λόγια μας είναι σωστά. Ο x. Herbert Krüger είναι γιατρός στὸ Königsberg και γράφει τὰ Ρωμένα καλύτερα ἀπὸ πολλούς Ρωμιούς. Θὰ τὸ δημιεύετε αὐτὸν ἀγρότερα ποὺ τὸ μετάφρασε γιὰ χάρη τοῦ «Νουμά». Τώρα άκουστε τι μᾶς γράφει :

X

... Σᾶς εύχαριστῷ πολὺ ποὺ τυπώσατε τὴν σημειώση μου γιὰ τὴν «Ονισσα» *). Κρίμα ποὺ ένας ἐπιστήμονας σὰν τὸν x. Χατζίδσκι δὲν μπορεῖ ή δὲν θέλει νὰ τὸ νοιώσῃ τὸ ἀληθινὸ συφέρο τοῦ έθνους του. Καὶ τι θὰ γίνη ένα έθνος ποὺ ἡ νεολαία του ἀναγκάζεται νὰ χάνῃ τὸν πολύτιμο καιρό της μισού αὐτοῦ αἰνοντας τὴν περιουσίαν της μητρικῆς γλώσσας της και ξεμαθίζοντας τὴν ίδια τὴν μητρική γλώσσα της; Καταλυπημένος ἐρωτῶ: Ήπως θὰ βαστάξῃ τὸ γιγαντένιο συναγωνισμό, εἴτε τὸν ύλικο, εἴτε τὸν πνευματικό, μὲ τοὺς πολιτισμένους λαούς τῆς Εύρωπης και τῆς Αμερικῆς; «Οχι βέβαιας μὲ τὸ νὰ βασσανίζῃ τὸ πατεῖον δικά τοι, άντι νὰ μεταχειρίζονται τὰ σκυλιά, τοὺς σκυλιούς, τὸ νερό, τοὺς νερούς—ποὺ τὸ μαζίθεν πει στὴν κούνια.

Μὲ δυο περισσότερο ἀναγκάζουνται τὰ παιδιά νὰ καταταγούνται μὲ βιβλία, μὲ φιλολογία και ἀρχαιολογία, τόσο λιγότερο μαθαίνουν συνήθως ἀπὸ φυσικές ἐπιστήμες κι' ἀπὸ πραγματικές γνώσεις. Κι ὅποιος σήμερα δὲν ξέρει ἀπὸ φυσικές ἐπιστήμες, δὲν έχει τὸ δικαίωμα νὰ λέγεται μορφωμένος.

*) Κοίταξε «Νουμά» φύλλο 88 εσ. 3.